

**Europejski Tydzień Testowania w kierunku HIV
w dniach 17-24.11.2017 r.
Światowy Dzień AIDS 1 grudnia**

W dniach 17-24.11.2017 r. Punkt Konsultacyjno- Diagnostyczny (PKD) w Szczecinie wykonujący **badania w kierunku HIV anonimowo i bezpłatnie**, połączone z poradnictwem okołotestowym włącza się w obchody **Europejskiego Tygodnia Testowania w kierunku HIV** poprzez codzienną pracę w wydłużonych godzinach pracy: 15.30- 19.30.

Włącz się w akcję- pomyśl o przetestowaniu w kierunku HIV- bezpłatne i anonimowe badania w PKD w Szczecinie!!!!

Punkt pracuje w ramach dotacji Krajowego Centrum ds AIDS na działalność i wspierany jest również przez Wojewodę Zachodniopomorskiego dodatkowo finansującego wykonanie 450 testów. Projekty o dotację składane są przez Stowarzyszenie Wolontariuszy DADU.

Europejski Tydzień Testowania stanowi element kampanii promującej ideę anonimowego, bezpłatnego testowania w kierunku HIV, bowiem liczba osób wykonujących test nadal nie jest zadawalająca. Zbyt wiele osób podejmujących zachowania stwarzające ryzyko zakażenia wirusem HIV, najczęściej związane z aktywnością seksualną nie ma potrzeby wykonania testu, tym samym stwarza ryzyko transmisji infekcji na innych.

Poza usługą testowania każdy klient Punktu ma zapewnione profesjonalne poradnictwo przed i po teście prowadzone przez certyfikowanych doradców.

Oferta Punktu adresowana jest do wszystkich osób, które dobrowolnie zgłoszą się do Punktu Konsultacyjno- Diagnostycznego i które chcą wykonać test w kierunku wirusa HIV- do wykorzystania w 2017 r. pozostało jeszcze 200 testów !!!!

Punkt Konsultacyjno- Diagnostyczny w Szczecinie działa przy ul. Wojska Polskiego 160 (budynek Granicznej Stacji Sanitarno- Epidemiologicznej w Szczecinie, wejście od podwórka), w systemie całorocznym w poniedziałki i środy w godz. 15.30-19.30 oraz w piątki w godz. 15.30-17.30.

W godzinach pracy Punktu działa też telefon: **91 48 60 025**

Mimo, że rozwój epidemii w Polsce określany jest jako stabilny, od lat województwo zachodniopomorskie należy do czołówki wśród innych regionów w zakresie podejmowania przez mieszkańców ryzykownych zachowań, a tym samym narażenia na HIV/AIDS i inne choroby przenoszone drogą seksualną. Stąd też istotne znaczenie ma działalność Punktów Konsultacyjno- Diagnostycznych (PKD) wpisana jako jedno z zadań realizacji Krajowego Programu Zapobiegania Zakażeniom HIV i Zwalczenia AIDS na lata 2017-2021 w ramach zapobiegania zakażeniom HIV wśród osób o zwiększonym poziomie zachowań ryzykownych.

W 2016 r. wykonano w PKD w Szczecinie 1073 badań serologicznych (wzrost o 45 badań w stosunku do 2015 r.) w kierunku zakażeń wirusem HIV.

Zakażenie wirusem HIV wśród testujących się w PKD w Szczecinie rozpoznano u 20 osób tj. o 10 więcej niż w 2015r. Wszystkie osoby z wykrytym zakażeniem HIV uległy zakażeniu drogą kontaktów seksualnych (w tym 1 osoba wskazywała jako możliwą drogę

zakażenia poza aktywnością seksualną również przyjmowanie dożylnych środków psychoaktywnych).

Należy zauważyć, że w 2017 r. do końca października wykryto zakażenie już u 21 pacjentów PKD w Szczecinie, przy czym wszystkie zakażone osoby wskazują na możliwość nabycia zakażenia poprzez aktywność seksualną. (w tym 1 osoba wskazywała jako możliwą drogę zakażenia poza aktywnością seksualną również przyjmowanie dożylnych środków psychoaktywnych).

Aktualnie w 2017r. Wojewoda Zachodniopomorski dofinansował projekt: „Wykonaj test w kierunku HIV- Zadbaj o siebie i swoich bliskich!” realizowany od 12 czerwca zakładający wykonanie do końca roku 450 badań a- HIV wśród kobiet i mężczyzn w wieku 18-49 lat aktywnych seksualnie, którzy podjęli ryzykowne zachowanie seksualne. Wykonanie badań połączone jest z profesjonalnym poradnictwem przed i po teście i do końca roku pozostało jeszcze do wykorzystania ok. 100 badań.

Propagowanie testów w kierunku HIV stanowi jedną z podstawowych form działań profilaktycznych. W epidemiologii zakażeń największym problemem pozostają osoby zakażone wirusem HIV nieświadome swojego zakażenia, a tym samym narażające innych na infekcję. Stąd też należy propagować anonimowe i bezpłatne testowanie, które poza samą usługą wykonania testu, połączoną z profesjonalnym poradnictwem stanowi swoistą formę profilaktyki poprzez promowanie bezpiecznych zachowań seksualnych.

Testowanie w PKD daje odpowiedź na pytanie o drogi zakażenia bowiem praktycznie 100% pacjentów w rozmowie przed i po teście podaje możliwą drogę zakażenia- tym samym wskazówki do kreowania działań profilaktycznych, które powinny dotyczyć ograniczania transmisji zakażenia poprzez kontakty seksualne. Również ten aspekt uzasadnia potrzebę funkcjonowania Punktów Konsultacyjno- Diagnostycznych, gdzie każdy może oszacować indywidualne ryzyko zakażenia oraz nieodpłatnie i anonimowo wykonać test w kierunku HIV.

Warto również pamiętać iż badanie w kierunku HIV należy do pakietu badań dla kobiet w ciąży określonego jako standard w Rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 20 września 2012 r. w sprawie standardów postępowania medycznego przy udzielaniu świadczeń zdrowotnych z zakresu opieki okołoporodowej sprawowanej nad kobietą w okresie fizjologicznej ciąży, fizjologicznego porodu, połogu oraz opieki nad noworodkiem (Dz. U. z 2016r. poz. 1132).Wykonanie badania w kierunku HIV i wiedza o zakażeniu połączona z bezpieczniejszymi zachowaniami jest istotna, gdyż właściwe postępowanie minimalizuje ryzyko nabycia zakażenia, również transmisji zakażenia z matki na dziecko- przy czym badania kobiet w ciąży jako badania diagnostyczne powinny być imienne, a więc formuła pracy PKD tj anonimowość badań wyklucza możliwość testowania diagnostycznego kobiet w ciąży.

Ww. Rozporządzenie Ministra Zdrowia zakłada wykonanie badania w kierunku HIV do 10 tyg. ciąży oraz między 33- 37 tyg. ciąży. Tak więc lekarze ginekolodzy powinni proponować kobietom wykonanie testu a- HIV, ze wskazaniem testowania partnera

seksualnego (jeśli wcześniej miał inne partnerki) oraz przeprowadzać edukację nakierowaną na wyjaśnienie kobiecie, dlaczego to badanie jest potrzebne i ważne. Badania te finansuje NFZ jednakże lekarze ginekolodzy (zwłaszcza z praktyk prywatnych) w części kierują pacjentki do PKD uznając za wiarygodne wyniki anonimowe (bez danych osobowych pacjentki).

W związku z tym należy upowszechniać wiedzę o dużych szansach na urodzenie zdrowego dziecka przez matkę zakażoną wirusem HIV pod warunkiem wykonania badania i odpowiedniego postępowania w ciąży (tj. terapii antyretrowirusowej), w trakcie oraz po porodzie.

WARTO PAMIĘTAĆ.....

- O zakażeniu można dowiedzieć się tylko robiąc test w kierunku HIV. Osoby zakażonej nie rozpozna się po wyglądzie. Można wiele lat żyć z zakażeniem HIV i nie zachorować na AIDS pod warunkiem, że wie się o zakażeniu.
- Wirus HIV przenosi się przez krew, kontakty seksualne i drogą wertykalną tj z zakażonej matki na dziecko (w czasie ciąży, podczas porodu, karmienia piersią)
- Komary i inne owady nie przenoszą zakażenia HIV. Również zwierzęta domowe nie są źródłem i nie przenoszą zakażenia.
- Nie można ulec zakażeniu HIV przez kontakt ze łzami, śliną i potem osoby zakażonej wirusem HIV. Korzystanie z wspólnej toalety, basenu, sprzętów kuchennych nie stanowi ryzyka przeniesienia zakażenia. Bezpieczne jest również przytulanie osoby zakażonej, wspólne mieszkanie, praca, zabawa.

MOŻNA UNIKNĄĆ ZAKAŻENIA HIV.....m.in. poprzez:

- Zachowanie wierności partnerowi i wymaganie wierności od partnera. Przypadkowe kontakty seksualne są ryzykowne! Każdy nowy partner może być zakażony HIV.
- Używanie tylko własnych przyborów kosmetycznych np. żyletek, sprzętu do depilacji. Wykonywanie zabiegów kosmetycznych i tatuaży tylko w specjalistycznych gabinetach z użyciem jednorazowego, sterylnego sprzętu.
- Właściwe używanie prezerwatywy podczas kontaktów seksualnych- co znacznie zmniejsza ryzyko zakażenia HIV i innych chorób przenoszonych drogą seksualną.
- Odpowiedzialne zachowania! Należy pamiętać, że alkohol, narkotyki i inne środki psychoaktywne zmniejszają krytycyzm w zakresie odpowiedzialności za zachowania w tym także seksualne.

Epidemiologia zarejestrowanych zakażeń HIV i zachorowań na AIDS

Wg danych NIZP- PZH w Polsce od wdrożenia badań w 1985r. do 31 lipca 2017r. zakażenie HIV stwierdzono u 22 038 obywateli Polski i u osób innego obywatelstwa przebywających na terenie Polski. Ogółem odnotowano 3.506 zachorowań na AIDS; 1.374 chorych zmarło.

Wśród ogółu zarejestrowanych zakażonych było co najmniej 6.321 zakażonych w związku z używaniem narkotyków, 1.699 zakażonych poprzez kontakt heteroseksualny oraz 3.276 poprzez kontakt seksualny pomiędzy mężczyznami.

Wg danych KC ds. AIDS na 2 października 2017 r. leczeniem ARV objętych było około **10.273** pacjentów, w tym **110** dzieci. Leczenie jest prowadzone i finansowane w ramach programu zdrowotnego Ministerstwa Zdrowia "Leczenie antyretrowirusowe osób żyjących z HIV w Polsce na lata 2017 - 2021" (źródło: KC ds. AIDS).

W 2017 r. (wg danych skumulowanych od 1985r.) w woj. zachodniopomorskim zarejestrowanych było łącznie 838 osób zakażonych wirusem HIV, natomiast w samym 2016

roku zarejestrowano 64 nowe zakażenia. Współczynnik zapadalności wynosił 3,74 na 100 tys. mieszkańców i był wyższy w porównaniu do roku 2015, kiedy to wynosił 3,03. Należy zauważyć, że zapadalność na zakażenie HIV wśród mieszkańców województwa w 2016r. była porównywalna do sytuacji epidemiologicznej w Polsce.

W woj. zachodniopomorskim w 2016 r. zespół AIDS rozpoznano u 7 osób. Od początku epidemii do końca 2016 r. zachorowało łącznie 177 osób, z których 58 zmarło. (źródło: „Ocena stanu sanitarnego i sytuacji epidemiologicznej woj. zachodniopomorskiego w 2016r.” WSSE w Szczecinie oraz dane statystyczne z rejestru za 2017 r.)

W 2017r.(do 31.10.2017 r.) zarejestrowano na terenie województwa 65 nowych zakażeń HIV oraz 7 zachorowań na AIDS. **Dominującą drogą zakażenia pozostaje aktywność seksualna tj. podejmowanie aktywności seksualnej bez zabezpieczenia prezerwatywą i częsta zmiana partnerów seksualnych.**

Więcej informacji dot. HIV/AIDS oraz aktualna lista Punktów Konsultacyjno-Diagnostycznych znajduje się na stronie Krajowego Centrum ds. AIDS www.aids.gov.pl

Sporządziła: Renata Opiela- Kierownik Oddziału Epidemiologii WSSE w Szczecinie i Koordynator PKD w Szczecinie (17.11.2017 r.)